

ÎNCHEIERE

05 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Parfentiev împotriva Serviciului Vamal, intervenient accesoriu Biroul Vamal Centru privind anularea ordinului, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 iunie 2017, Vitalie Parfentiev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal, intervenient accesoriu Biroul Vamal Centru privind anularea ordinului, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii a invocat că a activat în Serviciul Vamal începând cu data de 04 decembrie 2003, în baza contractului individual de muncă nr.400 din 04 martie 2012, fapt ce se confirmă prin înscrierile din carnetul de muncă.

A menționat că pe parcursul anilor și-a exercitat cu sîrguință, profesionalism și devotament serviciul în organele vamale, dînd dovadă de continuitate și stabilitate în serviciu.

La 04 martie 2012 între părți a fost încheiat contractul individual de muncă nr.400 în baza căruia a fost angajat în funcția de inspector superior în subdiviziunea Post Vamal Criuleni pe un termen de un an de zile.

La 14 decembrie 2012, prin Ordinul nr. 1183-2 Serviciul Vamal a suspendat raporturile de serviciu cu reclamantul, pe motivul presupusei implicări a acestuia în trecerea ilicită peste frontiera de stat a produselor de tutungerie peste postul vamal Leușeni–Albița. La 02 mai 2017 prin decizia Curții Supreme de Justiție a fost achitat și recunoscut de către instanța supremă ca fiind nevinovat în săvîrșirea faptelor care au servit drept temei pentru suspendarea acestuia din serviciul vamal. Mult mai grav se prezintă a fi faptul că înainte de expirarea termenului contractului

individual de muncă nr.400 din 04 martie 2012, a fost înștiințat despre faptul că Serviciul Vamal nu intenționează să încheie un nou contract, renunțând la serviciile sale.

A susținut că pe parcursul a 9 ani de zile de fiecare dată a promovat și a beneficiat de contracte individuale de muncă încheiate pe termen.

Consideră că decizia adoptată este în legătură cauzală directă cu presupusele fapte de implicare în săvârșirea unei infracțiuni, fapte care nu au fost ulterior demonstrate, fiind achitat și declarat nevinovat. Astfel, în opinia sa, prin atitudinea Serviciului Vamal față de circumstanțele date, și anume suspendarea nejustificată din serviciul exercitat, cu încetarea ulterioară a relațiilor de muncă, a fost încălcat grav dreptul la muncă al reclamantului.

A indicat că a fost lipsit și de salariul de care ar fi putut beneficia pe perioada lipsei forțate de la serviciu. La fel, a menționat că nu cunoaște despre o altă hotărâre sau ordin prin care ar fi fost eliberat din Serviciul Vamal.

A menționat că în ultimii 5 ani de zile s-a aflat sub urmărire penală, ulterior condamnat de instanțele inferioare, fiind efectiv în detenție ultimii doi ani de zile. Astfel, prin cererea de chemare în judecată depusă, solicită repunerea în termenul de declarare a acțiunii, anularea ordinului de suspendare din funcție nr.1183-2 din 14 decembrie 2012, restabilirea la locul de muncă, în funcția de inspector superior la Post vamal Criuleni (Criuleni 18,14/BV Centru), cu obligarea Serviciului Vamal de a încheia un nou contract individual de muncă pe o perioadă de cel puțin un an de zile, plata salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea lui Parfentiev Vitalie privind repunerea în termenul de declararea acțiunii ca neîntemeiată.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Parfentiev Vitalie împotriva Serviciului Vamal, intervenient accesoriu Biroul Vamal Centru privind anularea ordinului, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului cauzat ca depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Parfentiev Vitalie.

S-a menținut hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Parfentiev Vitalie către Serviciul Vamal cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului cauzat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că deși reclamantul cunoștea despre existența ordinului de suspendare a raporturilor de serviciu încă la 14 decembrie 2012, Vitalie Parfentiev a depus prezenta acțiune la 02 iunie 2017, adică peste 4 ani, 4 luni și 16 zile, așa cum întemeiat a concluzionat instanța de fond. Prin urmare este întemeiată concluzia primei instanțe că Vitalie Parfentiev a înaintat acțiunea cu omiterea nejustificată a termenului prevăzut de lege, iar având în vedere că Serviciul Vamal, prin referința depusă în cadrul examinării cauzei în prima instanță a invocat prescripția în favoarea sa, justificat acțiunea depusă a fost respinsă ca tardivă.

A menționat că așa cum rezultă din cerințele sale înaintate instanței de fond, apelantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție, invocând la fel ca și în cererea de apel depusă că pe parcursul perioadei 14.12.2012–02.05.2017 s-a aflat

sub urmărire penală. Iar ulterior fiindu-i înaintată învinuirea pentru săvârșirea acțiunilor de trecere ilicită a frontierei de stat a tutungeriei. În aceste circumstanțe, just prima instanță a concluzionat că aflarea persoanei sub urmărire penală nu constituie un temei pentru a fi repusă în termenul de prescripție, depășit cu 4 ani, 4 luni și 16 zile. De asemenea, în temeiul prevederilor art.25 alin.(1) lit.a) al Legii contenciosului administrativ nr.793–XIV din 10.02.2000, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ este în drept să respingă acțiunea ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție. Iar, examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal, constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și, respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept și jurisprudența CEDO.

A concluzionat că hotărârea primei instanțe este adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, iar în cadrul judecării cauzei au fost create condiții obiective participanților la proces, întru realizarea drepturilor sale procedurale.

La 02 ianuarie 2019 Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 24 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea acestora și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie dispusă repunerea în termenul de declarare a acțiunii și admisă cererea de chemare în judecată.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat normele ce reglementează statutul funcționarului public, precum și garanțiile acordate acestuia.

Consideră că instanțele de judecată nu au aplicat prevederile art. 1, 3, 8 alin. (1), art. 14 al Legii serviciului în organele vamale nr.1150-XIV din 20 iulie 2000, art. 2 al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04 iulie 2008, dar nici nu s-a expus în privința argumentelor invocate de către recurent în fond, limitându-se doar la faptul declarării cererii de chemare în judecată depuse ca fiind tardiv.

A indicat că instanța de judecată nu a aplicat corect prevederile art.116 Cod de procedură civilă.

A menționat că așa cum ordinul contestat a fost întemeiat pe o învinuire care s-a dovedit a fi una neadevărată și ilegală prin decizia Curții Supreme de Justiție nr.1ra-243/2017 din 02 mai 2017, recurentul era în drept să beneficieze de o repunere în termenul de contestare a legalității acestui ordin, or atîta timp cît s-a aflat sub urmărirea penală recurentul nu a putut beneficia de o repararea efectivă a dreptului său, mai ales în condiția în care a fost condamnat pe dosar penal de către prima instanță și instanța de apel. Făcînd cunoștință cu decizia Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2017 acesta a avut la dispoziție 30 de zile pentru a depune cerere în ordine de contencios administrativ în termen de 30 de zile ceea ce a fost făcut la data de 02 iunie 2017.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultînd din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, avînd în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată pînă la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 12 noiembrie 2018 (f.d. 106), astfel, recursul declarat de Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă, la 02 ianuarie 2019, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinînd temeiurile recursului declarat de către Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Vitalie Parfentiev, reprezentat de avocatul Andrei Mandraburcă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh